

**Regulamin
Głównego Sądu Koleżeńskiego i Regionalnych Sądów Koleżeńskich
stowarzyszenia „Komitet Obrony Demokracji”
z siedzibą w Warszawie**

ustanowiony uchwałą Głównego Sądu Koleżeńskiego nr 2/2024 z 8.05.2024
i uchwałą nr 3/2024 z 12.06.2024 roku na podstawie § 41 ust. 3 statutu

**Część I
Przepisy ogólne**

Art. 1. (Zakres regulacji) Regulamin określa sposób działania sądów koleżeńskich i rozpoznawania zgłaszanych spraw w ramach działalności stowarzyszenia Komitet Obrony Demokracji z siedzibą w Warszawie.

Art. 2. (Sprawy sędowo-koleżeńskie) 1. Sprawami rozpatrywanymi przez sądy koleżeńskie są:

- 1) sprawy sporne pomiędzy członkami stowarzyszenia,
  - 2) sprawy sporne pomiędzy członkami stowarzyszenia a jego organami na szczeblu regionalnym i krajowym,
- których przedmiotem jest przewinienie koleżeńskie.

2. Przewinieniem koleżeńskim jest zawinione działanie lub zaniechanie członka stowarzyszenia sprzeczne ze statutem w chwili jego dokonania lub zaniechania dokonania,

stanowiące działanie na szkodę stowarzyszenia.

3. Sądom koleżeńskim nie podlegają w szczególności:

- 1) spory pomiędzy członkami stowarzyszenia, które nie są związane bezpośrednio z ich działalnością w stowarzyszeniu lub nie są związane bezpośrednio z dobrem stowarzyszenia jako całości lub dobrem jego oddziału terenowego,
- 2) spory pomiędzy członkami stowarzyszenia i jego organami, które nie są związane bezpośrednio z ich udziałem w stowarzyszeniu lub nie są związane bezpośrednio z dobrem stowarzyszenia jako całości lub dobrem jego oddziału terenowego,
- 3) spory pomiędzy organami stowarzyszenia .

Art. 3. (Cele i zasady postępowania Sądów Koleżeńskich)

1. Celem postępowania jest rozwiązanie kwestii spornych i konfliktów między członkami stowarzyszenia oraz między członkami stowarzyszenia a jego organami.

2. Zasadami postępowania są:

- a) zasada prymatu porozumienia i kompromisu,
- b) zasada wymierzenia kary jako środka ostatecznego,
- c) zasada niezależności i obiektywizmu,
- d) zasada działania w imię dobra i interesów Stowarzyszenia,
- e) zasada dbałości o zgodność dokonywanych ustaleń z rzeczywistym stanem faktycznym.

Art. 4 (Nakaz pomocy, nadużycie prawa) 1. Wszyscy członkowie stowarzyszenia mają powinność udzielenia sądom koleżeńskim pomocy w realizacji celów postępowania w granicach wyznaczanych przez statut i niniejszy regulamin, w szczególności stawienia się w oznaczonym miejscu i czasie celem złożenia zeznań, względnie wydania dowodów

znajdujących się w ich posiadaniu.

2. Strona postępowania przed sądem koleżeńskim nie może nadużywać swych praw. Nadużycie prawa w postępowaniu przed sądem koleżeńskim ma miejsce wtedy, gdy służy wyłącznie opóźnieniu lub uniemożliwieniu wydania orzeczenia w przedmiocie przewinienia koleżeńckiego

Art. 5. (Wyłącznieść kompetencji sądów koleżeńskich). Rozpoznawanie spraw pozostaje zastrzeżone w ramach struktury wewnętrznej stowarzyszenia na wyłączność sądownictwu koleżeńskiemu.

Art. 6. (Niezależność) 1. Członkowie sądów koleżeńskich są w ramach ich zadań w sądownictwie koleżeńskim niezależni.

2. Treść wydanego rozstrzygnięcia nie może stanowić podstawy odpowiedzialności koleżeńskiej członków stowarzyszenia uczestniczących w jego wydaniu.

Art. 7. (Związanie orzeczeniem organu zewnętrznego) 1. Przy rozpoznawaniu spraw, sąd koleżeński pozostaje związany prawomocnym orzeczeniem sądu powszechnego wydanym w sprawie karnej, w sprawie o wykroczenie lub orzeczeniem wydanym w sprawie dyscyplinarnej.

2. W szczególnych wypadkach, wyłącznie na użytek rozpoznawanej sprawy, sąd koleżeński może uchylić się od związania orzeczeniem zewnętrznym, które oceni jako oczywiście niesłuszne lub wydane z naruszeniem praw człowieka i obywatela lub podstawowych reguł demokratycznego państwa prawa.

Art. 8. (Związanie prawem powszechnym) 1. Przy rozpoznawaniu spraw sąd koleżeński pozostaje związany normami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz prawa powszechnie obowiązującego.

2. W szczególnych wypadkach, wyłącznie na użytek rozpoznawanej sprawy, sąd koleżeński pomija normy prawa powszechnie obowiązującego, które oceni jako oczywiście sprzeczne z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej lub z normami prawa międzynarodowego.

Część II

Sądownictwo koleżeńskie

Art. 9. (Sądownictwo koleżeńskie) 1. Sądownictwo koleżeńskie stanowią regionalne sądy koleżeńskie i Główny Sąd Koleżeński.

2. Siedzibami regionalnych sądów koleżeńskich są siedziby zarządów Regionów; siedzibą Głównego Sądu Koleżeńkiego jest siedziba Zarządu Głównego.

Art. 10. (Członkowie) 1. Regionalny Sąd Koleżeński składa się z pięciu członków wybieranych przez regionalne walne zebranie członków (delegatów).

2. Główny Sąd Koleżeński składa się z siedmiu członków wybieranych przez Krajowy Zjazd Członków (delegatów).

Art. 11. (Organizacja wewnętrzna) 1. Członkowie sądu koleżeńkiego wybierają ze swego grona Przewodniczącego, Zastępcę Przewodniczącego oraz Sekretarza.

2. Przewodniczący sądu koleżeńkiego:

a) reprezentuje sąd koleżeński wobec organów stowarzyszenia, w tym innych sądów

koleżeńskich,

b) wykonuje zadania powierzone mu przez Regulamin,

c) kieruje wewnętrznym trybem prac sądu koleżeńckiego,

3. Zastępca przewodniczącego pełni czynności przewodniczącego podczas jego nieobecności.

4. Sekretarz sądu koleżeńckiego:

a) zapewnia, we współdziałaniu z organami stowarzyszenia, podstawy techniczne pracy sądu koleżeńckiego,

b) wykonuje zadania powierzone mu przez przewodniczącego sądu koleżeńckiego

Art. 12. (Obsługa kancelaryjno-biurowa) Obsługę kancelaryjno-biurową zapewniają odpowiednio biura zarządów Regionów i biuro Zarządu Głównego.

Art. 13. (Właściwość rzeczowa RSK) Do właściwości rzeczowej regionalnego sądu koleżeńckiego należą wszystkie sprawy nie zastrzeżone wprost do właściwości Głównego Sądu Koleżeńckiego, w szczególności:

1) sprawy z obszaru Regionu w pierwszej instancji,

2) sprawy przekazane im do rozpatrzenia przez zarządy poszczególnych Regionów.

Art. 14. (Właściwość rzeczowa GSK) Do właściwości Głównego Sądu Koleżeńckiego należy:

1) rozpoznawanie odwołań od orzeczeń regionalnego sądu koleżeńckiego działającego jako sąd koleżeński pierwszej instancji,

2) sprawy przekazane mu do rozpatrzenia przez regionalne sądy koleżeńskie,

3) sprawy przekazane mu do rozpatrzenia przez Zarząd Główny,

4) w przypadku braku Sądu Koleżeńckiego w danym regionie, wyznaczenie do rozpatrzenia sprawy Sądu Koleżeńckiego z innego Regionu lub rozpatrzenie tej sprawy przez GSK

Art. 15. (Odmowa rozpoznania sprawy) Główny Sąd Koleżeński może zwrócić sprawę przekazaną mu do rozpoznania przez regionalny sąd koleżeński, kierując się w szczególności wymogiem zapewnienia dwuinstancyjności postępowania sądowo-koleżeńckiego. Rozstrzygnięcie o przekazaniu sprawy jest dla regionalnego sądu koleżeńckiego wiążące.

Art. 16. (Właściwość z przekazania) 1. Na wniosek strony, w przypadku gdy stroną postępowania jest członek organu Regionu, regionalny sąd koleżeński przekazuje sprawę przewodniczącemu Głównemu Sądowi Koleżeńckiego, który wyznacza do jej rozpoznania inny regionalny sąd koleżeński.

2. Przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńckiego wyznacza do rozpoznania sprawy inny regionalny sąd koleżeński, jeśli w regionalnym sądzie koleżeńskim, z uwagi na wyłączenia od orzekania poszczególnych jego członków nie da się wyznaczyć składu właściwego do rozpoznania sprawy.

Art. 17. (Właściwość ze wskazania) W przypadku, gdy sprawa sądowo-koleżeńska w myśl norm statutu i regulaminu podlegałaby właściwości dwóch lub większej liczby sądów koleżeńskich, Główny Sąd Koleżeński wskazuje, na wniosek regionalnego sądu koleżeńckiego jeden z tych sądów jako właściwy do rozpoznania sprawy.

Art. 18. (Skład RSK) Regionalny sąd koleżeński orzeka w składzie trzech członków.

Art. 19. (Skład GSK) 1. Główny Sąd Koleżeński orzeka:

- a) rozpoznając odwołania od orzeczeń regionalnych sądów koleżeńskich – w składzie trzech członków,
- b) rozpoznając sprawy przekazane mu przez regionalne sądy koleżeńskie – w składzie trzech członków,
- c) rozpoznając sprawy przekazane mu przez Zarząd Główny – w pełnym składzie,
- d) rozpoznając sprawy wymienione w art. 14 p.4 – w składzie trzech członków, a w przypadku postępowania odwoławczego – w pełnym składzie lecz z pominięciem członków GSK uczestniczących w rozprawie I instancji.

2. Pełny skład Głównego Sądu Koleżeńskiego tworzą wszyscy jego członkowie nie podlegający wyłączeniu i zdolni przystąpić do rozpoznania sprawy nie później niż w terminie 21 (dwudziestu jeden) dni od dnia wszczęcia postępowania. W przypadku zmniejszenia się liczby członków Głównego Sądu Koleżeńskiego poniżej ich liczby określonej w statucie, jeżeli nie jest dopuszczalne uzupełnienie wakatów przez kooptację dokonaną przez pozostałych członków w sposób określony w treści statutu, pełny skład Głównego Sądu Koleżeńskiego stanowi największa nieparzysta liczba członków pozostających w składzie i nie podlegających wyłączeniu, nie mniejsza niż połowa składu statutowego.

Art. 20. (Wyznaczenie składu) 1. Skład orzekający wyznacza przewodniczący właściwego sądu koleżeńskiego, uwzględniając dotychczasowy udział poszczególnych członków w rozpoznawaniu spraw.

2. Na wniosek strony złożony przed wyznaczeniem składu orzekającego, skład orzekający może być wyłoniony w drodze losowania. Wyznaczenie składu w ten sposób nie wpływa na sposób wyznaczenia składu według listy w kolejnych sprawach

3. Przewodniczącego składu orzekającego wybierają spośród siebie członkowie wyznaczeni do orzekania. W razie braku porozumienia w tej kwestii, przewodniczącego składu orzekającego wyznacza przewodniczący sądu koleżeńskiego.

Art. 21. (Wyłączenie od orzekania) 1. Członek składu orzekającego podlega wyłączeniu od orzekania jeżeli:

- a) sprawa dotyczy go bezpośrednio lub osoby z nim spokrewnionej, spowinowaczonej lub pozostającej z nim w szczególnych stosunkach osobistych,
- b) brał udział w sprawie jako rzecznik odpowiedzialności koleżeńskiej, obrońca obwinionego, rozjemca lub świadek,
- c) zachodzi inna szczególna okoliczność, stanowiąca podstawę oczywistego wniosku o jego braku bezstronności.

2. Członek Głównego Sądu Koleżeńskiego podlega wyłączeniu także wtedy, gdy jako członek regionalnego sądu koleżeńskiego brał udział w wydaniu orzeczenia, odwołanie od którego przekazano do rozpoznania Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu.

Rozdział II

Strony i ich przedstawiciele

Art. 22. (Strony) 1. Stronami postępowania sądowo-koleżeńskiego są oskarżyciel oraz obwiniony.

2. Przedstawicielem oskarżyciela może być rzecznik odpowiedzialności koleżeńskiej

(rzecznik dyscyplinarny, o którym mowa w § 40 ust. 2 lub w § 58 ust. 2 statutu),
zaś przedstawicielem obwinionego – obrońca.

Art. 23. (Oskarżyciel) 1. Oskarżycielem w postępowaniu przed regionalnym sądem koleżeńskim jest zarząd Regionu lub członek, którego skargę regionalny sąd koleżeński przyjął do rozpoznania w trybie określonym w treści art. 33 ust. 6 regulaminu,
2. Oskarżycielem w postępowaniu przed Głównym Sądem Koleżeńskim jest Zarząd Główny lub oskarżyciel w postępowaniu przed regionalnym sądem koleżeńskim.
3. W przypadku niepowołania odpowiedniego rzecznika dyscyplinarnego, Zarząd Regionu lub Zarząd Główny może umocować jednego ze swych członków do wykonywania czynności oskarżyciela. Czynności oskarżyciela w imieniu tych organów nie może wykonywać jego członek, który ma być w postępowaniu przesłuchany w charakterze świadka.

Art. 24. (Rzecznik odpowiedzialności koleżeńskiej) 1. Rzecznikom odpowiedzialności koleżeńskiej, powołanym odpowiednio przez Zarząd Główny i zarządy regionalne spośród członków Stowarzyszenia zgodnie z § 40 ust. 2 lub § 58 ust. 2 Statutu, przysługują wszelkie prawa i obowiązki Zarządu Głównego lub Zarządu Regionu w postępowaniu sędowo-koleżeńskim.
2. Obsada stanowiska rzecznika odpowiedzialności koleżeńskiej bądź odstąpienie odpowiedniego zarządu od udziału w postępowaniu sędowo-koleżeńskim za jego pośrednictwem nie ma wpływu na tok postępowania sędowo-koleżeńskiego.
3. Zarząd Główny i zarządy Regionów przekazują sekretarzowi Głównego Sądu Koleżeńskiego dane kontaktowe powołanych przez siebie rzeczników odpowiedzialności koleżeńskiej.
4. Zarząd Główny lub zarządy poszczególnych Regionów ustalają w drodze uchwały sposób pełnienia obowiązków przez powołanych przez siebie rzeczników odpowiedzialności koleżeńskiej, w tym tryb prowadzenia przez nich dochodzeń.

Art. 25. (Obwiniony) Obwinionym jest członek stowarzyszenia, w stosunku do którego wniesiono skargę, lub w stosunku do którego złożono wniosek o wniesienie skargi.

Art. 26. (Prawa obwinionego) Obwiniony ma prawo do:

- a) podjęcia obrony samodzielnej lub za pomocą obrońcy wybranego przez siebie spośród członków stowarzyszenia,
- b) odmowy, wedle swego wyboru składania wyjaśnień lub udzielenia wyjaśnień,
- c) niezależnie od tego, czy obwiniony udziela wyjaśnień czy też odmówi ich udzielenia, ma prawo składać wnioski dowodowe oraz odwołania w ramach zakreślonych regulaminem

Art. 27. (Obowiązki obwinionego) 1. Obwiniony ma obowiązek:

- a) stawić się osobiście na wezwanie sądu koleżeńskiego i wnieść odpowiedź na skargę,
- b) udzielić odpowiedzi na pytanie, czy zrozumiał stawiany mu zarzut oraz czy przyznaje się do zarzucanego mu przewinienia,
- c) wskazać sposób efektywnego kontaktowania się z nim w toku postępowania sędowo-koleżeńskiego.

2. Obwiniony nie ma obowiązku:

- a) dowodzenia swej niewinności,
- b) dostarczania dowodów na swoją niekorzyść.

Art. 28. (Obrońca) 1. obrońca może działać w postępowaniu sądowo-koleżeńskim do czasu wydania ostatecznego rozstrzygnięcia, podejmując wyłącznie czynności na korzyść obwinionego.

2. obrońcy należy zapewnić dostęp do akt i materiałów postępowania oraz zawiadamiać go o terminach czynności procesowych

3. Termin najbliższej czynności w postępowaniu sądowo-koleżeńskim powinien być ustalony w ten sposób, by od dnia ustanowienia obrońcy do dnia tej czynności pozostał okres nie krótszy niż 10 (dziesięć) dni.

Rozdział III **Postępowanie sądowo-koleżeńskie**

Dział I **Postępowanie przed regionalnymi sądami koleżeńskimi**

Sekcja 1. **Czynności procesowe**

Art. 29. (Doręczenie i wniesienie pisma) 1. Doręczenie orzeczenia lub pisma przez sąd, bądź wniesienie pisma przez stronę następuje przy wykorzystaniu adresu właściwego sądu koleżeńskiego lub organu stowarzyszenia w domenie www.ruchkod.pl lub adresu poczty elektronicznej strony niebędącej organem stowarzyszenia, wskazanego w deklaracji członkowskiej.

2. Pismo jest doręczone w dniu następującym po dniu, w którym zakończono proces transmisji danych w systemie teleinformatycznym. Pismo jest wniesione w dniu, w którym zakończono proces transmisji danych w systemie teleinformatycznym.

3. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, w szczególności w wypadku awarii systemu elektronicznej transmisji danych, doręczenie orzeczenia lub pisma przez sąd może nastąpić pocztową przesyłką poleconą lub przez doręczenie osobiste na adres organu stowarzyszenia lub adres członka wskazany w deklaracji członkowskiej.

4. Obwiniony może wnieść pismo w ten sposób, jeżeli w deklaracji członkowskiej nie wskazał adresu poczty elektronicznej. Doręczenie lub wniesienie pisma w tym trybie ma miejsce w dniu następującym po dniu faktycznego przekazania przesyłki lub w dniu upływu terminu awizacji.

5. W wypadku zmiany adresu obwinionego w toku postępowania, doręczenie lub próba doręczenia na adres wskazany w deklaracji członkowskiej – jeśli obwiniony nie wskazał nowego adresu – jest skuteczne. Sąd dokonuje doręczeń na inny adres obwinionego, jeśli został on przez obwinionego wskazany.

Art. 30. (Forma pisemna) 1. Pisma i orzeczenia sporządza się w formie pisemnej, opatrzonej własnoręcznymi podpisami członków sądu, składu orzekającego, stron lub innych uczestników postępowania.

2. W toku postępowania równoważne formie pisemnej jest przedstawienie fotokopii pisma lub duplikatu pisma w formacie skanu elektronicznego.

Art. 31. (Akta sprawy) 1. Akta sprawy zakłada się w celu gromadzenia pism stron, orzeczeń sądu i zarządzeń przewodniczącego oraz dowodów przedkładanych przez strony w toku postępowania sądowo-koleżeńskiego.

2. Akta sprawy mogą być prowadzone w formie elektronicznej.

3. Akta sprawy lub kopie dokumentów do nich złożonych przewodniczący udostępnia

niezwłocznie na żądanie Strony.

4. Po prawomocnym zakończeniu sprawy akta przekazuje się organowi postępowania wykonawczego.

5. Akta sprawy udostępnione Stronie nie mogą być przez tę Stronę upubliczniane w jakikolwiek sposób.

6. W przypadku upublicznienia akt Główny Sąd Koleżeński ma prawo, w stosunku do osoby, która upubliczniła akta, zastosować kary wymienione w art. 54 niniejszego regulaminu.

7. Główny Sąd Koleżeński ma prawo utajnić przebieg procesu kierując się drażliwymi danymi i dobrem Stowarzyszenia, o takim rozstrzygnięciu decyduje cały skład GSK.

Sekcja 2.

Wszczęcie postępowania

Art. 32. (Zasada skargowości) 1. Postępowanie przed sądem koleżeńskim wszczyna się wniesieniem skargi przez uprawnionego oskarżyciela.

2. Orzeczenie sądu koleżeńskiego może dotyczyć jedynie osoby obwinionej, ponadto jedynie zarzutu bądź zarzutów oznaczonych w treści skargi.

3. Skarga może być cofnięta w każdym czasie, jednakże po rozpoczęciu rozprawy w sądzie koleżeńskim jedynie za zgodą obwinionego. Ponowne wniesienie tej samej skargi przeciwko tej samej osobie jest niedopuszczalne.

Art. 33. (Wniesienie skargi) 1. Zarząd Regionu kieruje sprawę do regionalnego sądu koleżeńskiego z własnej inicjatywy lub na wniosek:

- a) walnego zjazdu członków (delegatów) regionu,
- b) innego organu stowarzyszenia,
- c) członka.

2. Skreślony

3. Skreślony

4. Skreślony

5. Skreślony.

6. Skreślony

5. Skreślony.

Art. 34. (Forma skargi) Skarga powinna zawierać:

- a) wskazanie wnoszącej ją osoby lub organu,
- b) wskazanie danych osobowych obwinionego,
- c) oznaczenie daty miejsca i opisu zachowania lub zaniechania obwinionego, stanowiącego w ocenie oskarżyciela podstawę jego odpowiedzialności sądowo-koleżeńskiej,
- d) zwięzły opis okoliczności, w których doszło do zachowania, stanowiącego podstawę stawianego obwinionemu zarzutu,
- e) powołanie dowodów oraz wskazanie okoliczności, które mają być za ich pomocą udowodnione,
- f) podpis oskarżyciela,
- g) odpisy skargi wraz z załącznikami – po jednym dla obwinionego i dla każdego członka składu orzekającego (w przypadku zastosowania formy pisemnej).

Art. 35. (Uzupełnienie braków skargi) 1. Jeśli skarga nie odpowiada wymogom formalnym określonym w poprzednim artykule, przewodniczący sądu koleżeńskiego wzywa oskarżyciela do uzupełnienia jej braków w oznaczonym zakresie, w terminie 14

(czternastu) dni od dnia doręczenia wezwania.

2. W razie niezuzupełnienia braków skargi w terminie, przewodniczący zwraca skargę nie nadając jej biegu. Skarga zwrócona nie wywołuje żadnych skutków związanych z jej wniesieniem. Zwrot skargi nie wyklucza powtórnego jej wniesienia.

3. W przypadku uzuzupełnienia braków skargi w terminie, skardze nadaje się bieg z datą pierwotnego wniesienia.

Art. 36. (Właściwość sądu) 1. Na każdym etapie postępowania sąd koleżeński ustala, czy jest właściwy do rozpoznania sprawy.

2. Stwierdzając brak właściwości, sąd przekazuje sprawę do rozpoznania sądowi właściwemu.

3. Spór o właściwość między regionalnymi sądami koleżeńskimi rozstrzyga Główny Sąd Koleżeński na wniosek sądu, któremu sprawa została przekazana, złożony w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia przekazania skargi. Wniosek spóźniony Główny Sąd Koleżeński odrzuca. Rozstrzygnięcie Głównego Sądu Koleżeńskiego jest ostateczne.

4. Główny Sąd Koleżeński zwraca regionalnemu sądowi koleżeńskiemu sprawę przekazaną mu przez ten sąd, jeśli stwierdzi brak podstaw przekazania. Regionalny sąd koleżeński pozostaje związany stanowiskiem Głównego Sądu Koleżeńskiego.

Art. 37. (Doręczenie skargi) 1. Sąd doręczając skargę obwinionemu poucza go o:

- a) przesłankach i terminie skierowania sprawy do na postępowania pojednawczego,
- b) o sposobie i terminie wniesienia odpowiedzi na skargę,
- c) uprawnieniu złożenia wniosku o losowanie składu orzekającego,
- d) skutkach zaniechania przedstawienia dowodów w toku rozprawy w sądzie koleżeńskim.

2. Sprawę kieruje się do postępowania pojednawczego na wniosek obwinionego, złożony w terminie 14 (czternastu) dni od dnia doręczenia mu skargi. Wniosek złożony po terminie przewodniczący pomija jako spóźniony.

3. Obwiniony obowiązany jest wnieść odpowiedź na skargę w terminie 14 (czternastu) dni od dnia doręczenia mu skargi. W treści pisma obwiniony odnosi się do stawianego mu zarzutu w sposób przez siebie obrany, wskazując dowody na potwierdzenie swego stanowiska oraz okoliczności, które mają być wykazane za pomocą poszczególnych dowodów. Pismo obwiniony doręcza na adres sądu i oskarżyciela.

Sekcja 3.

Postępowanie pojednawcze

Art. 38. (Rozjemca) 1. Postępowanie pojednawcze prowadzi rozjemca.

2. Rozjemcą jest członek stowarzyszenia obrany zgodnie przez strony, który zgodzi się na podjęcie tej funkcji. W przypadku braku porozumienia Stron, rozjemcę wyznacza przewodniczący sądu koleżeńskiego, spośród tych członków sądu koleżeńskiego, którzy nie wchodzi do składu wyznaczonego do rozpoznania sprawy.

3. Rozjemca ma obowiązek zachować bezstronność.

Art. 39. (Czynności pojednawcze) 1. Postępowanie pojednawcze jest poufne.

2. Rozjemca pomaga stronom polubownie rozwiązać spór, proponując w szczególności cofnięcie skargi przez oskarżyciela połączone ze zobowiązaniem się obwinionego do podjęcia określonych działań lub zaniechań (ugoda).

3. Udział stron w postępowaniu pojednawczym jest obowiązkowy. Brak stawiennictwa oskarżyciela równoznaczny jest z cofnięciem skargi. Brak stawiennictwa obwinionego

równoznaczny jest z zakończeniem postępowania pojednawczego bez zawarcia ugody.

4. Rozjemca czuwa nad wykonaniem zawartej ugody.

5. W przypadku nie zawarcia ugody w przeciągu 30 (trzydziestu) dni od daty wszczęcia postępowania pojednawczego, ponadto w przypadku niewykonania przez strony ugody w oznaczonym terminie, rozjemca zawiadamia sąd koleżeński.

6. Rozjemca zawiadamia sąd koleżeński o zawarciu ugody oraz jej wykonaniu.

W tym wypadku rozjemca przekazuje sądowi koleżeńskiemu protokół zawierający osnovę zawartej ugody wraz ze stwierdzeniem jej wykonania. Czynność ta jest równoważna cofnięciu skargi.

Art. 39a Przed rozpoczęciem rozprawy przewodniczący proponuje stronom, przeprowadzenie postępowania pojednawczego zgodnie z art. 38 i 39. Rozpoczęcie rozprawy jest możliwe dopiero po odrzuceniu propozycji pojednania przez obwinionego lub/i oskarżającego

Sekcja 4. Rozprawa sądowo-koleżeńska

Art. 40. (Rozprawa) 1. Rozprawa obejmuje przedstawienie stanowisk stron, ustalenie okoliczności spornych, przeprowadzenie postępowania dowodowego oraz odebranie głosów końcowych stron.

2. Rozprawa odbywa się ustnie.

3. Przebieg rozprawy odzwierciedla protokół lub zapis audiowizualny.

4. Rozprawa jest protokołowana pod kierunkiem przewodniczącego przez protokolanta. Wyznacza go przewodniczący, spośród członków stowarzyszenia niewchodzących do składu orzekającego, niebędących stroną lub członkiem organu będącego stroną, przedstawicielem strony lub świadkiem.

Art. 41. (Jawność rozprawy) 1. Rozprawa jest jawna dla członków stowarzyszenia.

2. Sąd koleżeński może, na uzasadniony wniosek strony lub z innej przyczyny wyłączyć jawność rozprawy w całości lub w części.

3. Przebieg rozprawy może być za zgodą przewodniczącego utrwalany przez stronę.

Art. 42. (Kierowanie rozprawą) 1. Rozprawą kieruje przewodniczący.

2. Strony i ich przedstawiciele oraz świadkowie zabierają głos wyłącznie po udzieleniu im głosu przez przewodniczącego.

3. Strony i wszyscy uczestnicy rozprawy, w tym publiczność obowiązani są stosować się do poleceń przewodniczącego. W przypadku niepodporządkowania się poleceniu przewodniczącego, mimo ostrzeżenia, przewodniczący poleca opuszczenie pomieszczenia w którym odbywa się rozprawa.

4. W przypadku rażącego zakłócenia porządku rozprawy, przewodniczący zawiadamia o powyższym organ uprawniony do wniesienia skargi inicjującej postępowanie sądowo-koleżeńskie.

Art. 43. (Obecność stron) 1. Rozprawa rozpoczyna się od sprawdzenia obecności.

2. Rozprawa toczy się pod nieobecność strony, która będąc należycie zawiadomiona o terminie nie usprawiedliwiła swej nieobecności. Na uzasadniony wniosek strony, przewodniczący może odroczyć rozprawę.

Art. 44. (Wyjaśnienia obwinionego) 1. Przewodniczący przedstawia treść skargi i odpowiedzi na skargę. Obwiniony na wezwanie przewodniczącego wskazuje, czy przyznaje się do stawianego mu zarzutu (zarzutów) i czy chce złożyć wyjaśnienia.

2. Obwiniony składając wyjaśnienia wypowiada się swobodnie, w granicach wytyczonych treścią stawianego mu zarzutu (zarzutów). Obwiniony w ramach wyjaśnień może przedstawić okoliczności przemawiającego w jego ocenie za orzeczeniem łagodnej kary, względnie za poddaniem go próbie.
3. Członkowie składu orzekającego mogą zadawać pytania obwinionemu.
4. Oskarżyciel i jego przedstawiciel oraz obrońca mogą zadawać pytania obwinionemu, przy czym wpieryw zadaje je oskarżyciel, następnie obrońca i obwiniony.
5. Na podstawie wyjaśnień obwinionego, wspartych w razie potrzeby zadawaniem stronom pytań uzupełniających przewodniczący oznacza zakres okoliczności niespornych.

Art. 45. (Postępowanie dowodowe) 1. Postępowanie dowodowe służy ustaleniu okoliczności spornych, w zakresie w jakim pozostają one istotne dla rozstrzygnięcia. Dowód stanowi w szczególności:

- a) wyjaśnienie obwinionego,
  - b) zeznanie oskarżyciela lub świadka,
  - c) dokument,
  - d) zapis na nośniku obrazu lub dźwięku,
  - e) opinia rzeczoznawcy sporządzona zna zlecenie strony,
2. Za zgodą stron sąd może zastąpić dowód z przesłuchania świadka jego pisemnym oświadczeniem.

3. Dowodzenia nie wymagają okoliczności ustalone jako między stronami niesporne, jak i okoliczności znane powszechnie lub wśród członków stowarzyszenia

Art. 46. (Zakazy dowodowe) 1. Nie jest dopuszczalne przesłuchanie w charakterze świadka rozjemcy lub obrońcy obwinionego.

2. Świadek może uchylić się od złożenia zeznań, jeśli strona jest dla niego osobą najbliższą.

3. Świadek może odmówić udzielenia odpowiedzi na pytanie, jeśli mogłoby to go narazić na odpowiedzialność przed sądem powszechnym, ponadto skutkować przeciwko niemu lub osobie dla niego najbliższej wszczęciem postępowania sądowo-koleżeńskiego.

4. Świadek może uchylić się od składania zeznań, jeśli ich złożenie stanowiłoby naruszenie prawa powszechnie obowiązującego.

Art. 47. (Postanowienie dowodowe) 1. Sąd przeprowadza dowody na wniosek strony, zaś w szczególnych wypadkach - z własnej inicjatywy.

2. Sąd dopuszcza dowód lub oddala wniosek dowodowy wydając postanowienie dowodowe.

3. W postanowieniu dowodowym oznacza się dowód, okoliczność, która w ten sposób ma być dowiedziona (teza dowodowa), oraz wskazuje rodzaj rozstrzygnięcia.

3. Sąd oddala wniosek dowodowy jeżeli:

- a) teza dowodowa obejmuje okoliczność niesporną lub nieistotną dla treści rozstrzygnięcia,
- b) przeprowadzenie dowodu byłoby niedopuszczalne,
- c) dowodu nie da się skutecznie przeprowadzić,
- d) teza dowodowa została już wykazana zgodnie ze stanowiskiem strony zgłaszającej wniosek dowodowy.

4. Wniosek dowodowy nie może być oddalony z tej przyczyny, że wyniki dotychczasowego postępowania wykazały przeciwieństwo okoliczności, która miałaby być dowiedziona.

5. Sąd może oddalić wniosek dowodowy jeżeli:

- a) oceni, że dowód powołano jedynie w celu utrudnienia toku postępowania,

- w szczególności gdy strona mimo pouczenia nie powołała dowodu na etapie wniesienia skargi lub odpowiedzi na skargę,
- b) mimo zakreślenia stronie terminu, sprowadzenia staraniem strony dowodu, którego sprowadzenie leży poza możliwościami sądu lub innych organów stowarzyszenia nie nastąpiło.

Art. 48. (Przesłuchanie) 1. Osobie składającej zeznanie umożliwia się swobodną wypowiedź ograniczoną celem czynności.
2. Członkowie składu orzekającego mogą zadawać pytania osobie przesłuchiwanej.
3. Strony mogą zadawać pytania osobie przesłuchiwanej, przy czym wpierw zadaje je oskarżyciel, następnie obrońca i obwiniony.

Art. 49. (Uzupełnienie postępowania dowodowego) 1. Po zakończeniu przeprowadzania ostatniego z zaplanowanych dowodów, sąd koleżeński wzywa strony do przedstawienia stanowisk w kwestii uzupełnienia postępowania dowodowego.

Art. 50. (Zamknięcie rozprawy) Bezpośrednio po zakończeniu postępowania dowodowego, sąd zamyka rozprawę.

Art. 51. (Głosy stron) . Po zamknięciu rozprawy sąd udziela kolejno głosu oskarżycielowi, obrońcy obwinionego oraz obwinionemu. W ramach udzielonego głosu strony wskazują w szczególności, jakiej treści orzeczenie w ich ocenie winno być przez sąd wydane.

Sekcja 5. Wydanie orzeczenia

Art. 52. (Narada i głosowanie) 1. Po wysłuchaniu Stron sąd podczas narady omawia wyniki postępowania dowodowego oraz treść orzeczenia.
2. W razie rozbieżnych stanowisk członków składu orzekającego przeprowadza się odrębne głosowania w kwestii orzeczenia o winie oraz w kwestii orzeczenia o karze. W przypadku rozbieżnych stanowisk w przedmiocie winy, podczas głosowania nad wymiarem kary głos członka składu który głosował za niewinnieniem i został przegłosowany przyłącza się do głosu członka składu proponującego karę najłagodniejszą. W razie niemożności przyjęcia większości głosów opowiadających się za oznaczonym rozstrzygnięciem, przeważa głos przewodniczącego składu orzekającego.

Art. 53. (Zasady oceny dowodów) 1. Oceniane być mogą jedynie dowody przeprowadzone w toku rozprawy.
2. Sąd koleżeński ocenia wartość dowodową przeprowadzonych dowodów oraz ich wiarygodność swobodnie, z uwzględnieniem ich wzajemnego powiązania, zasad logicznego rozumowania i zasad doświadczenia życiowego.
3. Wątpliwości sądu, których nie dało się uznać w toku postępowania dowodowego, sąd rozstrzyga na korzyść obwinionego.

Art. 54. (Dyrektywy wymiaru kary) 1. Kary za przewinienie koleżeńskie stanowią:
a) upomnienie,
b) nagana,
c) zawieszenie w prawach członka na okres od 3 miesięcy do 3 lat,
d) wykluczenie ze stowarzyszenia.
2. Karę wymierza się w odniesieniu do każdego zarzutu.

3. W przypadku wielości skazań w ramach jednego postępowania, sąd wymierza jedną karę łączną. Karą łączną może być kara surowsza od najsurowszej z orzeczonych kar jednostkowych. Kara łączna nie może być łagodniejsza od najsurowszej z orzeczonych kar jednostkowych

Art. 55. (Poddanie obwinionego próbie) 1. Regionalny sąd koleżeński uznając obwinionego za winnego może, w miejsce wymierzenia mu kary orzec o poddaniu go próbie.

2. Orzeczenie o poddaniu obwinionego próbie nie może być wydane, jeżeli:

- a) strony nie są gotowe do pojednania, w szczególności obwiniony nie godzi się na poddanie go próbie
- b) zawinienie obwinionego jest znaczne,
- c) przypuszczenie, że cele postępowania zostaną spełnione mimo odstąpienia od wymierzenia obwinionemu kary jest pozbawione uzasadnienia w świetle okoliczności sprawy.

2. Orzekając o poddaniu obwinionego próbie, regionalny sąd koleżeński określa obwinionemu termin na określone działanie lub zaniechanie, w szczególności na złożenie oświadczenia odpowiedniej treści lub na usunięcie skutków dotychczasowych działań w inny sposób.

3. Orzeczenie o podaniu sprawcy próbie podlega zaskarżeniu. Strona wnosząca odwołanie może zarzucić jedynie naruszenie przesłanek wydania orzeczenia o poddaniu próbie, nadto niezgodność orzeczenia z uzgodnieniami sądu i stron dokonanych przed jego wydaniem.

4. Obwiniony przedstawia regionalnemu sądowi koleżeńskiemu dowód wykonania w terminie nałożonego na niego obowiązku – w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia upływu terminu określonego orzeczeniem. W razie nieprzedstawienia dowodu w terminie, regionalny sąd koleżeński, na wniosek oskarżyciela, orzekając w tym samym składzie uchyla orzeczenie o poddaniu próbie i wymierza karę.

Art. 56. (Sporządzenie orzeczenia) 1. Niezwłocznie po zakończeniu narady, uwzględniając jej wyniki sporządza się orzeczenie na piśmie.

2. Orzeczenie podpisują wszyscy członkowie składu orzekającego, nie wyłączając przegłosowanych.

3. Członek składu orzekającego którego stanowisko zostało przegłosowane, może podpisując orzeczenie zaznaczyć swe zdanie odrębne.

Art. 57. (Treść orzeczenia) Orzeczenie sądu koleżeńskiego zawiera:

- 1) oznaczenie miejscowości i daty wydania,
- 2) określenie „Orzeczenie sądu koleżeńskiego”,
- 3) oznaczenie sądu koleżeńskiego,
- 4) oznaczenie członków składu orzekającego,
- 5) oznaczenie protokolanta,
- 6) oznaczenie obwinionego,
- 7) oznaczenie oskarżyciela wraz z przytoczeniem zarzutu skargi,
- 8) rozstrzygnięcie,
- 9) podpisy członków składu orzekającego.

Art. 58. (Rodzaje orzeczeń) 1. Odrębne rozstrzygnięcie musi odnosić się do każdego z zarzutów stawianych obwinionemu w skardze.

2. Regionalny sąd koleżeński:

- 1) uznaje obwinionego za winnego i wymierza mu karę - jeżeli wina obwinionego, któremu udowodniono popełnienie przewinienia koleżeńskiego nie budzi rozsądnych wątpliwości,
- 2) uniewinnia obwinionego – jeżeli wina obwinionego oraz dopuszczenie się przez niego przewinienia koleżeńskiego nie zostało udowodnione w sposób niebudzący rozsądnych wątpliwości,
- 3) umarza postępowanie – jeżeli oskarżyciel skutecznie cofnął skargę, obwiniony zmarł lub wystąpił ze stowarzyszenia, bądź jeżeli zarzut skargi nie stanowił przewinienia koleżeńskiego

Art. 59. (Uzasadnienie orzeczenia) 1. Regionalny sąd koleżeński sporządza uzasadnienie orzeczenia w przedmiocie odpowiedzialności koleżeńskiej na wniosek strony, złożony w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia ogłoszenia orzeczenia,

2. Uzasadnienie orzeczenia powinno zawierać:

- a) wskazanie faktów, które sąd uznał za udowodnione,
- b) wyjaśnienie, dlaczego sąd oparł się na wskazanych przez siebie dowodach oraz dlaczego pominiętym dowodom nie dał wiary,
- c) wskazanie okoliczności obciążających i łagodzących uwzględnionych przy wymiarze kary,
- d) uzasadnienie zdania odrębnego, jeśli zostało zgłoszone.

Sekcja 6.

Postępowanie międzyinstancyjne

Art. 60. (Wniesienie odwołania) 1. Od orzeczenia regionalnego sądu koleżeńskiego w przedmiocie odpowiedzialności koleżeńskiej stronom przysługuje odwołanie.

2. Odwołanie wnosi się w terminie 21 (dwudziestu jeden) dni od dnia doręczenia stronie orzeczenia regionalnego sądu koleżeńskiego wraz z uzasadnieniem.

3. Odwołanie wnosi się do regionalnego sądu koleżeńskiego który wydał skarżone nim orzeczenie. Przewodniczący regionalnego sądu koleżeńskiego odrzuca odwołanie, jeśli wniesiono je po terminie. Od zarządzenia o odrzuceniu odwołania służy sprzeciw do regionalnego sądu koleżeńskiego, który wnieść można w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia doręczenia zarządzenia o odrzuceniu odwołania. Regionalny sąd koleżeński uchyla zarządzenie przewodniczącego w przypadku jego bezzasadności, oddala sprzeciw jeśli jest on niezasadny lub odrzuca sprzeciw, jeśli jest on spóźniony.

4. W razie wniesienia odwołania w terminie, przewodniczący regionalnego sądu koleżeńskiego przekazuje je Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu wraz ze zaskarżonym nim orzeczeniem, uzasadnieniem tego orzeczenia oraz aktami sprawy.

Art. 61. (Forma odwołania) Odwołanie powinno zawierać:

- a) wskazanie wnoszącej je strony,
- b) wskazanie orzeczenia, od którego jest ono wnoszone,
- c) wskazanie, czy odwołanie wnoszone jest od całości czy od części orzeczenia,
- d) wskazanie zastrzeżeń skarżącego co do prawidłowości wydanego orzeczenia, z możliwym odwołaniem się do treści jego uzasadnienia i przepisów regulaminu, które w ocenie skarżącego zostały naruszone,
- e) ewentualne wnioski dowodowe, które nie mogły być zgłoszone w postępowaniu sądowo-koleżeńskim,
- f) wskazanie rozstrzygnięcia, którego od Głównego Sądu Koleżeńskiego domaga się skarżący,

- g) zwięzłe uzasadnienie,
- h) podpis skarżącego

Art. 62. (Usuwanie braków odwołania) 1. Jeśli odwołanie nie odpowiada wymogom określonym w poprzednim artykule, przewodniczący regionalnego sądu koleżeńskiego wzywa skarżącego do usunięcia jego braków w sposób przez siebie wskazany w terminie 14 (czternastu) dni od dnia doręczenia wezwania.

2. W razie niezuzupełnienia braków skargi w terminie, przewodniczący odrzuca odwołanie. Odwołanie odrzucone nie wywołuje żadnych skutków związanych z jego wniesieniem. Od zarządzenia o odrzuceniu odwołania służy sprzeciw do regionalnego sądu koleżeńskiego, który wnieść można w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia doręczenia zarządzenia o odrzuceniu odwołania. Regionalny sąd koleżeński uchyla zarządzenie w przypadku jego bezzasadności, oddala sprzeciw jeśli jest on niezasadny lub odrzuca sprzeciw, jeśli jest on spóźniony.

3. W przypadku usunięcia braków odwołania w terminie, przewodniczący regionalnego sądu koleżeńskiego przekazuje je do Głównego Sądu Koleżeńskiego wraz ze zaskarżonym nim orzeczeniem, uzasadnieniem tego orzeczenia oraz aktami sprawy

Dział II

Postępowanie przed Głównym Sądem Koleżeńskim

Art. 63. (Zasady postępowania sądowo-koleżeńskiego) W sprawach nieuregulowanych odmiennie w niniejszym rozdziale stosuje się przepisy regulaminu o postępowaniu sądowo-koleżeńskim, z wyłączeniem przepisów o losowaniu składu orzekającego na wnioszek strony.

Sekcja 1.

Postępowanie odwoławcze

Art. 64. (Kontrola formalna odwołania) 1. Główny Sąd Koleżeński nie jest związany stanowiskiem regionalnego sądu koleżeńskiego w przedmiocie nadania biegu odwołaniu.

2. W razie stwierdzenia wniesienia odwołania po terminie, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego odrzuca odwołanie. W razie stwierdzenia braków odwołania, nie dostrzeżonych przez regionalny sąd koleżeński lub jego przewodniczącego, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego wzywa do ich usunięcia w sposób przez siebie wskazany w terminie 14 (czternastu) dni od dnia doręczenia wezwania. W razie niezuzupełnienia braków odwołania w terminie, przewodniczący odrzuca odwołanie. Odwołanie odrzucone nie wywołuje żadnych skutków związanych z jego wniesieniem.

3. Od zarządzenia o odrzuceniu odwołania służy sprzeciw do Głównego Sądu Koleżeńskiego, który wnieść można w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia doręczenia zarządzenia o odrzuceniu odwołania. Główny Sąd Koleżeński uchyla zarządzenie przewodniczącego w przypadku jego bezzasadności, oddala sprzeciw jeśli jest on niezasadny lub odrzuca sprzeciw, jeśli jest on spóźniony.

4. Nadając odwołaniu bieg, przewodniczący Głównego Sądu Koleżeńskiego:

- a) doręcza jego odpis stronie przeciwnej, wzywając ją do złożenia odpowiedzi na odwołanie w terminie 14 (czternastu) dni od dnia doręczenia odwołania Głównemu Sądowi Koleżeńskiemu oraz skarżącemu,
- b) zawiadamia strony o miejscu i terminie rozprawy odwoławczej.

- Art. 65. (Rozprawa odwoławcza)** 1. Rozprawa odwoławcza odbywa się bez względu na stawiennictwo stron.
2. Rozprawa odwoławcza obejmuje przedstawienie przez przewodniczącego sprawozdania z dotychczasowego toku postępowania, ze szczególnym uwzględnieniem wniosków i zarzutów odwołania. Sprawozdanie może być pominięte za zgodą obecnych stron.
3. W toku rozprawy Główny Sąd Koleżeński orzeka się o zgłoszonych wnioskach dowodowych i przeprowadza dowody w razie ich uwzględnienia,
4. Po zamknięciu rozprawy przewodniczący udziela głosu stronom.
5. Po odebraniu głosów stron Główny Sąd Koleżeński udaje się na naradę nad wyrokiem.

Art. 66. (Orzeczenia odwoławcze) 1. Główny Sąd Koleżeński:

- 1) utrzymuje w mocy zaskarżone orzeczenie – jeśli stwierdzi, że wniesione odwołanie jest bezzasadne lub że zaskarżone orzeczenie - mimo błędnego uzasadnienia - jest prawidłowe bądź jego zmiana byłaby niedopuszczalna,
  - 2) uchyla zaskarżone orzeczenie i przekazuje skargę do ponownego rozpoznania – jeśli stwierdzi nieważność postępowania sądowno-koleżeńskiego, wady postępowania dowodowego lub oceny dowodów, bądź jeśli stwierdzi, że niedostatki orzeczenia nie pozwalają na poddanie go kontroli odwoławczej,
  - 3) zmienia zaskarżony wyrok – jeśli stwierdzi prawidłowość ustaleń faktycznych, dostrzegając jednocześnie zasadność pozostałych zarzutów odwołania,
  - 4) uchyla zaskarżone orzeczenie i umarza postępowanie sądowno-koleżeńskie - jeśli obwiniony zmarł lub wystąpił ze stowarzyszenia, bądź jeżeli postępowanie nie dotyczyło sprawy koleżeńskiej,
  - 5) umarza postępowanie odwoławcze – jeżeli strona skutecznie cofnęła odwołanie.
2. Orzeczenie Głównego Sądu Koleżeńskiego jest ostateczne i nie podlega zaskarżeniu.
3. Regionalny sąd koleżeński jest w postępowaniu ponownym związany wskazaniem, przedstawionymi w uzasadnieniu orzeczenia, którym Główny Sąd Koleżeński uchylił jego orzeczenie i przekazał mu skargę do ponownego rozpoznania.

Art. 67. (Gwarancje procesowe) 1. Główny Sąd Koleżeński nie może zmienić zaskarżonego orzeczenia na surowsze, jeżeli nie zostało ono zaskarżone przez oskarżyciela.

2. W tych samych warunkach regionalny sąd koleżeński nie może wydać orzeczenia surowszego od orzeczenia uchylonego przez Główny Sąd Koleżeński.
3. Główny Sąd Koleżeński nie może zmienić orzeczenia na skazujące, jeśli regionalny sąd koleżeński uniewinnił obwinionego lub umorzył postępowanie. W tym wypadku Główny Sąd Koleżeński uchyla zaskarżone orzeczenie.

Art. 68. (Nieważność postępowania) Nieważność postępowania zachodzi, jeżeli:

- a) w składzie sądu uczestniczyła osoba nieuprawniona do orzekania lub podlegająca wyłączeniu,
- b) sąd był nienależycie obsadzony lub którykolwiek z członków składu orzekającego nie uczestniczył w całości rozprawy,
- c) regionalny sąd koleżeński orzekł w sprawie, dla której właściwy jest Główny Sąd Koleżeński,
- d) orzeczono karę nie znaną statutowi stowarzyszenia,
- e) orzeczenie nie zostało podpisane przez osobę uczestniczącą w jego wydaniu,
- f) zachodzi sprzeczność bądź luka w orzeczeniu, uniemożliwiająca jego wykonanie,
- g) wydano orzeczenie co do tego samego czynu tego samego obwinionego, o których

orzeczone innym prawomocnym orzeczeniem,
h) obwiniony nie mógł, bez własnej winy, z powodu niemożliwych do przewyciężenia przeszkód uczestniczyć w całości postępowania

Art. 69. (Uzasadnienie orzeczenia) 1. Główny Sąd Koleżeński uzasadnia:

- a) orzeczenie utrzymujące wyrok w mocy – tylko na wniosek strony złożony w terminie 7 (siedmiu) dni od dnia wydania orzeczenia,
- b) orzeczenie uchylające orzeczenie i przekazujące skargę do ponownego rozpoznania – bez wniosku strony z urzędu

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach, przez wzgląd na transparentność orzekania bądź doniosłość rozstrzygnięcia, Główny Sąd Koleżeński może sporządzić uzasadnienie orzeczenia z własnej inicjatywy.

3. Uzasadniając orzeczenie Główny Sąd Koleżeński wskazuje, w jakim zakresie i z jakich przyczyn podzielił lub nie podzielił stanowiska regionalnego sądu koleżeńskiego, z jakich względów zarzuty lub wnioski odwołania uznał za zasadne lub niezasadne, z jakich względów dostrzegł lub nie dostrzegł podstaw uchylecia orzeczenia, nadto wskazuje czynności, które winny zostać przeprowadzone przy ponownym rozpoznaniu sprawy.

Sekcja 2.

Postępowanie przed pełnym składem Głównego Sądu Koleżeńskiego

Art. 70. (Odesłanie) 1. W postępowaniu przed pełnym składem Głównego Sądu Koleżeńskiego stosuje się przepisy o postępowaniu sądowo-koleżeńskim, z wyłączeniem przepisów o postępowaniu pojednawczym oraz o losowaniu składu orzekającego na wniosek strony.

2. Obecność oskarżyciela na rozprawie jest obowiązkowa.

3. Główny Sąd Koleżeński działający w pełnym składzie dopuszcza i przeprowadza dowody wyłącznie na wniosek strony.

4. Orzeczenie pełnego składu Głównego Sądu Koleżeńskiego jest ostateczne.

5. Orzeczenie pełnego składu Głównego Sądu Koleżeńskiego podlega uzasadnieniu.

Część III

Postępowanie wykonawcze

Art. 71. (Organ wykonawczy) Orzeczenia sądowo-koleżeńskie wykonywane są przez Zarząd Główny.

Art. 72. (Wszczęcie postępowania) 1. Zarząd Główny wszczyna postępowanie wykonawcze na wniosek sądu koleżeńskiego.

2. Sąd koleżeński zawiadamia Zarząd Główny o treści ostatecznego prawomocnego orzeczenia, przesyłając jego odpis niezwłocznie po stwierdzeniu jego prawomocności.

Art. 73. (Postępowanie wykonawcze) 1. Zarząd Główny pozostaje związany treścią prawomocnego, ostatecznego orzeczenia sądu koleżeńskiego.

2. W pozostałym zakresie tryb postępowania wykonawczego reguluje uchwała Zarządu Głównego.

Część IV **Przepisy końcowe**

Art. 74. (Publikacja) Regulamin podlega publikacji na stronie internetowej stowarzyszenia www.ruchkod.pl

Art. 75. (Wejście w życie) Regulamin wchodzi w życie w terminie 14 (czternastu) dni od dnia jego publikacji w sposób wskazany w artykule poprzedzającym.

Art. 76. (Nowela) Regulamin może zostać w każdym czasie zmieniony uchwałą członków Głównego Sądu Koleżeńskiego. Uchwała zmieniająca określa termin wejścia w życie zmiany, nie krótszy niż termin 14 (czternastu) dni od dnia publikacji uchwały zmieniającej.

Art. 77. (Derogacja, Przepisy przejściowe) 1. W dniu wejścia w życie regulaminu tracą moc tymczasowe regulaminy regionalnych sądów koleżeńskich, z zastrzeżeniem ustępów poniższych.

2. Sprawy wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszego regulaminu, prowadzone na podstawie tymczasowych regulaminów sądów koleżeńskich, prowadzone są na dotychczasowych zasadach do dnia wydania orzeczenia końcowego przez regionalny sąd koleżeński.

3. W przypadku uchylenia orzeczenia regionalnego sądu koleżeńkiego, postępowanie ponowne przed regionalnym sądem koleżeńskim prowadzi się w oparciu o przepisy Regulaminu.

Art. 78. Usunięty.